

13 (1011)-сон
30 март 2011 йил

Web-site: oilavajamiyat.uz

2 Қўлигул чевар... йигит

3 Ўзим деган ўрдан чиқолмас

4 Ўлмас Оллоберганов: Ёмон қўшиқчидан яхши тингловчи афзал

8 Либос — ўзимизга мосми?

Ушбу сонда:

Огоҳлик ҳимоя кафолати бўлсин	2
Дилларга мос йилларга шукур	2
Жавназак мавсуми яқинлашмоқда	4
Капиталбанк: бир қадам илгари	6

Кимнинг елкаси бўлмайдими?	6
Улфати подондан келган бало	7
Жаҳон чемпиони ўзбек шахматчилигига тап берди!	8
Алимент қандай тўланади?	8

Абдулла ОРИПОВ,
Ўзбекистон Қаҳрамони, халқ шoirи

БАҲОР ХОСИЯТИ

Қарангки, баҳорнинг
вазифаси йўқ,
Бирор маҳкамадан
маош олмас у.
Унга кор қилади
на араз, на дўқ,
Сафарга чиқдимми,
келмай қолмас у.

Юксак қасрларни
буркар чечакка,
Гадо кулбасини
безар саросар!
Эзгулик бобида
фақат у якка,
Фақат у барчага
тенг ва баробар.

Кўнгил даричасин
очиб қўйинг ланг,
Ғуссали дилда ҳам
кулади баҳор.
Умидвор инсонлар,
уни олқишланг,
Фақат хосиятли
бўлади баҳор!

"ОБУНА — 2011"

Якка
обуначиларга — 176,
Ташкилотларга — 177

Қўлигул чевар... йигит

Ҳайрон бўлясизми, сарлавҳани ўқибок? Чунки кўпчилигимиз эркакларнинг қўлигул хунарманд, уста эканлигига кўникиб қолганимиз учун “чевар”лиги сал эриш туюлади. Аммо сира ажабланманг, пойтахтимизнинг Мирзо Улугбек туманидаги «Дархон-3» маҳалласида истиқомат қилаётган Саидали ака ва Зухраҳон опа Фатхуллаевлар оиласини кўпчилик яхши билади. Аслида бу хонадон аҳлининг деярли ҳаммаси тикувчилик ортидан обрў-эътибор қозонган десак, янглишмаймиз.

Тўй қилиб, ўғил уйлантираётган, қиз узатадиганларнинг ақсарияти фарзандлари сарпосини айнан Саидали аканинг ўзи тикишини чин дилдан истади. Марғилонча адресдан қўйлақ дейсизми, Тошкентча зар чопонни майда қавқ қилиб тикиш дейсизми, бундай мураккаб ишларни Саидали ака қўйилмақом қилиб уюлдилади. Шу оилада воёга етаётган тўрт нафар фарзандларнинг ҳаммаси ташаббускор, тиришқок. Лекин улар орасида ёшлигиданоқ гўзаллик шайдоси бўлган тўнғич ўғил Отабек ҳам отаси касбинини танлаб, чеварлик ишини давом эттиришга бел боғлади. Айни вақтда у Тошкент давлат шарқшунослик институтидида таҳсил олиш билан бирга, «Зухраҳон» моддалар уйининг раҳбари ҳамдир.

— Ҳар бир хунарнинг ўзига хос сир-асрори бор, уларни ўрганиш учун эса кунт ва изланиш керак, — дейди Отабек Фатхуллаев. — Фарзандларнинг қандай ютуқларга эришиши кўп жиҳатдан оиладаги соғлом муҳитга боғлиқ экан. Дадам ва ойм бизларни ҳалол меҳнат ортидан ризқ-насиба топишга ўргатганлар. Дадамни ҳеч қачон чарчадим деб диванга чўзилиб олиб, телевизор кўриб ётганини, ёки оймнинг кўчада қўшни аёллар билан соатлаб гаплашиб турганини кўрмаганман. Қачон қарамай, иккаласи ҳам тикув машиниси ёнида ўтириб, турли моддалар, либослар дизайнлари устида баҳслашаётган бўлишди. Айниқса дадам ҳар бир тикаётган либоси устида қаттиқ бош қотиради. Либоси мижозга ёқиб, ундан раҳмат эшитмагунча кўнгли хотиржам бўлмасди. Мактабдан келиб, дарсларимни бажариб бўлгач, уларнинг ишларини кузатардим. Хаёлимда тикув машинасининг фир-фир овози мусиқа оҳанглирига ўхшарди. Дадамни бир маромда, қўлларини нигоҳларини нинанинг йўналишидан узмай, бутун диққатини ишга қаратишларини кўриб, бундай оғир жараёни қандай удралаётгани ақлим етмасди. Қизиқиб қараб турганимни кўриб, «Кел, сен ҳам бир тикиб, кўр. Чевар бўлмасанг ҳам, ўзингнинг кийимларингни тикиб оларсан», дея машина олдида ўтказиб кўярди. Биринчи марта ўзим мустақил равишда хонадаги қалит учун гилоф тикдим. Филофинг чиройли чиқиши учун қайта-қайта сўкиб тикаверганимдан ўша мато қорайиб, ранги учиб кетганди. Қизиқиб қолдим ва кейин укам ва сингилларимга қўлқоп тикиб, совға қилдим. Ўзим учун мустақил костюм-шим тиканимдан сўнг уйдагилар менга алоҳида ишонч билан қарай бошлашди. Тикишлардан тушган маблағни тадбиркорлик фаолиятимни юритишга сарфладим.

— Энг биринчи мижозингизни эслай оласизми? — дея берган саволимизга Отабек шундай жавоб берди: — Албатта, эслайман. Кўпроқ мен маҳалламиздаги йигитларга костюм-шим,

қўйлақлар тикардим. Кейин мени бир журналист аёл излаб келиб, Янги йил кечаси учун қўйлақ тикиб беришимни илтимос қилди. У қўйлақ модасини ўзим танлашимни айтди. Ушанда, аввало, мижозимнинг феъл-атвориға эътибор бердим, кейин қомаги, бўйиннинг паст-баландлиги, юз тузилишини ҳисобга олиб, рангини ҳам суриштиргач, хулосаларимни умумлаштириб, хомаки русумни чизиб унга кўрсатдим. Буни қарангки, шу аёлнинг қўли енгил келгани учунми, танланган либосини бир кунда битказиб бердим. Роса қувонган эди у.

Яқинда эса бир кизга келин қўйлақ тикдим. Либос унга ҳам, бўлажақ турмуш туртоғига ҳам маъқул келди. Тўғри, ҳозир турмушга чиқаётган кизлар учун келин қўйлақ топиш муаммо эмас. Ҳар бир маҳалла ёки туман гузариди кийим салонлари керагидан ортик. Аммо кўпчилик йигитларга бу либосларнинг ўта европача шаклда, яъни очик-сочик тикилгани ёқмайди. Шунинг учун шахсан бўлажақ куёвларнинг ўзлари келиб, шарқона талабларга мос келадиган келин қўйлақ тикиб беришимизни илтимос қилишди. Аёллар учун тикадиган ҳар бир либос лойиҳасини синглим Рушана ҳамда шоғирдим Азизалар билан ҳамкорликда яратимиз.

— Сизнингча, эркакларга либос тикиш осонми ёки аёлларга?

— Ҳозирги аёлларнинг либос танлаш билан боғлиқ талаблари жуда юқори. Битта қўйлақни тикиш учун камида 7-8 хил элементлардан фойдаланилади. Яъни унга кўзгунчоқ, вишивка, бисер, хилма-хил рангли зарлар, резина, хуллас, битта либосни безаш учун қанча нина синди, бармоқлар қонайди. Энг қизиқ жараёнлардан бири, фанс танлашни айтмайсизми. Эркакларга қараганда аёлларга кийим тикиш қийинроқ. Йигитларга мана шу фанс сизга тўғри келади десангиз, индамай кетаверади. Хотин-қизлар эса узоқ ўйлаб, юз марта ўзгартириб, шундан кейингина бир қарорга келишди.

Хунар ўрганаётган киши учун ҳамisha биринчи, иккинчи ва учинчи қадамларни ташлаш осон кечмайди. Отабек Фатхуллаев ҳам ана шундай синовларни енгиб ўтди. Бугун у қалб кўри билан яратётган либосларни орқали кўпчиликнинг меҳрини қозониб улгурди. Миллий либослар яратиш бўйича қилган изланишлари зое кетмади. Шу боис “Ташаббус—2010” кўрик-танловининг республика босқичида «Йилнинг энг ёш хунарманди» номинацияси бўйича махсус диплом билан тақдирланди. Унинг орзулари бир дунё. Ҳиндистон сарийлари-ю, Хитой кийимлари каби ўзбек миллий либосларининг тўлпанини яратиб, уни бутун дунёга танитиш, кўз-кўз қилиш устида иш олиб бораётир.

Нигора РАҲМОНОВА,
«Оила ва жамият» муҳбири.

ШУ СОНГА ХАБАРЛАР

Ташвиқот

Кучайтирилмоқда

Президентимизнинг 2010 йил 12 ноябрдаги Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатаси ва Сенатининг қўшма мажлисидаги “Мамлакатимизда демократик ислохотларни янада чуқурлаштириш ва фуқаролик жамиятини ривожлантириш концепцияси” номли маърузасида илгари сурилган гоғлар ва изчил ташаббусларни жойларда кенгроқ тарғиб этишга алоҳида эътибор қаратилмоқда.

Бу борада Наманган вилоятида ҳам кенг қўламли тадбирлар амалга оширилаётгани эътиборга лойиқдир. Айниқса, мазкур маърузада тилга олинган долзарб вазифалар хусусида давлат ва жамоат ташкилотлари, ташкилот ва корхоналар, олий ва ўрта махсус таълим муассасаларида ўтказилаётган учрашувлар жонли мулоқот тарзида кечаётир. Вилоят адлия бошқармаси ходимлари, етакчи мутахассислар ушбу мавзуга оид чиқишларида юртимизда кечаётган изчил ислохотлар жараёни янада чуқурлаштириш, жамиятни модернизациялаш ҳамда янгилаш йўлида бу концепциянинг ўрни муҳим эканлигини таъкидлашмоқда.

Нурмуҳаммад ҲАКИМОВ,
хуқуқшунос.

Дилларга мос йиллар

Юртимиз мустақилликка эришгач, ҳар йилга алоҳида ном берилиб, муайян йўналишларга кўпроқ эътибор қаратиш яхши анъана тусини олди. Президентимиз 2011 йилни “Кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик” йили деб эълон қилгани эса халқимизни, шу жумладан, тадбиркор ва ишбилармонларни янада руҳлантириб юборди.

Олмалик шаҳрида ҳам кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик соҳаси тобора ривожланиб бормоқда. Айниқса, бу сафга кўплаб ёшларнинг кириб келаятгани барчамизни қувонтиради. Уларни ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш, ҳуқуқий онги ва иқтисодий билимларини ошириш олдимизда турган асосий вазифаларимиздандир. Шу мақсадда шаҳар тадбиркорлар палатаси, прокуратура, ички ишлар бўлими ва банклар билан ҳамкорликда маҳаллаларда, касб-ҳунар коллежларида “Тадбиркорлик — давр талаби”, “Бизнес мактаби” каби амалий тадбирлар ўтказиб келмоқдамиз. Пишиқпукта бизнес режаси бор ёш тадбиркорларга қисқа муддатда микрокредитлар олиш учун кўмак берилмоқда.

Ҳайрия ҲАЙИТОВА,
Олмалик шаҳар давлат
нотариал идораси нотариуси.

Огоҳлик ҳимоя кафолатидир

Маълумки, одам савдоси бугунги кунда бутун дунё аҳлини ташвишга солаётган глобал муаммолардан биридир. Маълумотларга кўра, ҳозир бир йилда 600 000 дан 4 млн гача кишилар ана шу муҳим жиноят қурбони бўлмоқда. Айнан ана шундай жабрдийдалар эвазига эса 32 млрд. АҚШ доллари миқдоридида маблағ ноқонуний йўллар билан ўзлаштирилмоқда. Дунё бўйича одам эксплуатациясидан топилаётган йиллик даромад миқдори 31,7 млрд. доллари ташкил этмоқда. Аммо бу маблағ кўрсаткичларининг барчаси минглаб кишиларнинг кўз ёшлари, уйи, оиласидан йироқда, турли хил экстремал шарт-шароитларда азоб-уқубатлар тортиб, алданибгина қолмай, соғлиғидан, жамиятдаги мавқеидан жудо бўлмоқда.

Шу боис, одам савдосига қарши курашиш ҳамда ушбу муаммонинг олдини олишда бизнинг давлатимиз томонидан ҳам жиддий чора-тадбирлар қўрилмоқда. Биргина Тошкент шаҳар “Истиқболли авлод” Ёшлар ахборот маърифат марказининг Ички ишлар вазирлиги хузуридаги Хорижга чиқиш-келиш ва фуқаролик бошқармаси, Ҳуқуқбозликларнинг олдини олиш, Жиноят қидирув ва терроризмга қарши кураш ҳамда тергов Бош бошқармалари билан ҳамкорликда кўрган чоралари туфайли одам савдоси қурбони бўлган юзлаб хотин-қизларнинг уйларига қайтишига кўмаклашилди. Қуни кеча пойтахтимизда ўтказилган “Одам савдосига қарши курашишда ҳамда жабрланувчиларга ёрдам кўрсатишда оммавий ахборот воситаларининг ўрни” мавзусидаги давра суҳбатидида ҳам ана шу долзарб муаммо хусусида атрофлича сўз юритилди.

Ўз муҳбири

ЖАРАЁН Хунармандлар учун янги имкониятлар

Юртимизда кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликка қаратилаётган катта эътибор туфайли асрий хунармандчилик анъаналаримизни янада ривожлантиришга имкониятлар кенгаймоқда.

Жумладан, республика «Hunartmand» уюшмасининг Ангрэн-Охангарон минтақавий бўлими ташкил этилди. Бугунги кунда юзга яқин аъзоси бор бу уюшманинг асосий мақсади халқ орасидаги уста-хунармандларни қашф этиш, уларнинг қобилиятларини рўёбга чиқариш, шу билан бирга, усталарнинг муқим иш жойига эга бўлишлари, ёшларга турли хунар сирларини ўргатишлари учун мақбул шароитлар яратиш ва янги иш ўринларини ташкил этишдан иборат. Айни кунларда ҳудудий уюшмада 14 та йўналишда иш юритилиб, 126 турдаги махсуслотлар ишлаб чиқарилмоқда.

Охангарон туманида бу борадаги саъй-харақатлар кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни ривожлантириш орқали аҳоли фаровонлигини оширишга қаратилган.

Дилнавоз БЕКМАТОВА,
Охангарон тумани ФХД бўлими мудир.

Эҳтиёт — ярим ҳаёт

Ҳар қуни минглаб юртдошларимиз оила қурапти, десак адашмаймиз. Демак, шунча одам ўзининг бахтга тўла мустақил ҳаётини барпо этиш ниятида умр ришталарини бошқа бири киши билан боғламоқда. Зеро, оилавий ҳаёт инсон бахт-саодатининг асосидир, дея бежиз айтилмаган. Ўз навбатида, хонадонлар тинч бўлса, маҳаллалар ва бутун жамиятда фаровонлик, тотувлик таъминланади.

Президентимизнинг “Ёш оилаларни қўллаб-қувватлашга доир кўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги фармонида ҳам оила ва никоҳ муносабатлари қонуний, ҳуқуқий асосга таяниши лозимлиги алоҳида таъкидланган. Бундай эғуққа, ёшларда, қолаверса, ота-оналарда никоҳ институтига ҳурмат, унинг мустаҳкамлигини таъминлашга интилиш туйғулари кучайтириш масаласига эътибор қаратилган. Бундай эғуққа назарни ҳозирда жамиятимизнинг барча жабҳасида қўришимиз мумкин. Хусусан, Тошкент вилояти Зангиота тумани ҳокимлиги, прокуратура, ички ишлар ва ФХД бўлимлари билан биргаликда турли мавзуларда тадбирлар ўтказишдан кўзлаган мақсадимиз ҳам айнан шудир.

Шоира ТОШМУҲАМЕДОВА,
Зангиота тумани 10-сонли
давлат нотариуси.

Президентимиз Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатаси ва Сенатининг қўшма мажлисида илгартирилган «Мамлакатимизда демократик ислохотларни янада чуқурлаштириш ва фуқаролик жамиятини ривожлантириш концепцияси» да ён-атрофда бўлаётган барча воқеа-ҳодисаларга дахлдорлик туйғуси – одамларнинг сиёсий ва фуқаролик фаоллигини, онгу тафаккури ва эртанги кунга ишончини ошириб боришнинг шартли эканлиги уқтирилди.

Мулоҳазасиз айтиш мумкинки, Юртбошимиз ўзларининг чуқур ўйланган, таҳлил этилган даъватлари орқали мамлакатимиз ахлига Буюк ислохот қўламини, салмоғини яна бир бор кўрсатиб берди. Ўзини шу озод ва обод Ватан фарзандиман деб ҳисоблайдиган ҳар бир ўзбекистонлик 1991–2010 йилларда турмушимиз, мамлакатимиз қандай ўзгариб борагани, қандай натижаларга эришганимиз, ижтимоий йўналтирилган бозор иқтисодийётига асосланган очик демократик давлат ва фуқаролик жамиятини барпо этиш йўлида қандай суръатлар билан ривожланаётганимизни, жаҳон ҳамжамиятида давлатимизнинг тобора ошаётган обрўсига ўзининг дахлдор эканлигини ҳис қилди, бундан қувонди. Бу туйғу – дахлдорлик туйғуси эди.

Президентимиз Ислам Каримовнинг қатор чиқши ва асарларида дахлдорлик фазилатини шакллантирувчи омиллар, ушбу фазилатни, айниқса, ёшларимиз онгу тафаккурида шакллантиришнинг аҳамияти, зарурати асослаб берилган. Бу ҳақда «Юксак маънавият – энгилмас куч» китобида «Агарки мендан, ҳозирги кунда маънавиятимизни асраш учун нима қилиш лозим ва унга таҳдид солади-ган хуружларга нимани қарши қўйиш керак, деб сўраса, мен авваламбор шу юртда яшаётган ҳар қайси инсон ўзларини англаши, қадимий тарихий-этно маданиятимиз, улуг аجدдорларимизнинг меросини чуқурроқ ўзлаштириши, бугунги тез ўзгараётган ҳаёт воқелигига онгли қараб, мустақил фикрлаши ва диёримиздаги барча ўзгаришларга дахлдорлик туйғуси билан яшати зарур, деб жавоб берган бўлардим» дейилган.

Юртбошимизнинг маъмур дастурий фикр ва кўрсатмалари дахлдорлик фазилатини чуқур ўрганиши, унинг мезонларини, кўрсаткичларини ишлаб чиқиб, таълим-тарбия жараёнларига жорий қилиши ва ҳар бир йигит-қизларимиз ҳулқида амалий намоён бўлишини таъминлашни тақозо қилади. Токи дахлдорлик ҳар биримизда, ҳар куни, ҳамма жойда яққол намоён бўлиб турсин.

Ғарб дунёсида фан-технологиялар ривожланиб борагани сари одам «атомлашиб», ўзини ўйлаб бошлади. Инсонларни бир-бирлари билан боғлаб келган азалий ришталар узилиб бораётди. Устига устак, «оммавий маданият» инсониятга «Одам ўзи учун яшайди, бир марта яшайди. Дунёни ўйлама, ўзингни ўйла. Кимнинг муаммоси бўлса, бу – унинг иши. Бизнинг товарларга, кўнгулчар таклифларимизга кўн», деган қарашни тарғиб

қилаётди. Одамни одамдан ажратиб олаётди. Мақсад – одам энди қандай яшашни аждодларидан, тарихидан, ёнидаги ватандоши, қариндоши, дўстидан сўрама-син. «Оммавий маданият» ясовчилардан сўрасин. Эртанги об-ҳавони ҳам, хатто қандай севишни ҳам, қаерда дам олишни ҳам, нима ейиш-ю, кимга уйланиш-у, қандай даволаниш, кимни дўст тутишни ҳам! Кибер одам реал эмас, виртуал дунёда яшайди. Шунинг учун атрофига, одамларга, Ватанига, тарихи, келажигига лоқайд бўлади. Одам одамга керак бўлмай қолади. Энг ёмони — бирлашмайди.

навият — энгилмас куч» китобига мурожаат қиламиз: «Тарих гилдирагининг айланishi билан, авваламбор, юрт ҳукмдорлари ва амалдорлари халқнинг тақдири ва келажиги ҳақида қайғуриш ўрнига, ўз шахсий манфаатларини ҳамма нарсадан устун қўйиб, жаҳолат ва ғафлатга берилиб кетиши оқибатида биз бугун яшаётган минтақа умумбашарий тараққиёт жараёнларидан узилиб, ривожланишдан кескин орқада қолиб кетди».

Узоқ давом этган тушкунликнинг сабабларидан бири — миллатнинг ғоявий-

Ўзим деган ўрдан чиқолмас

Бошқа томондан «Ёшларни Ватанидан, халқидан ўзимга оғдириб олсам эди», деган мафқуралар изғиб юрибди. Диний экстремизм, «демократияни олга сурши», турли-туман секталар, лоқайдлик, эгоцентризм, эскапизм, дауншифтинг «Ватанингни, халқингни кўй, ўзингни ўйла ёки бизга қўшил», деб ўзларини бозорга солмоқда. Уларга ёшлар керак.

Дахлдорликнинг биринчи кушанда- си — лоқайдлик. «Бировнинг ҳаётига, ён-атрофда содир бўлаётган воқеа-ҳодисаларга бетараф ва бепарво қараб, шунчаки кузатувчи бўлиб яшайдиган одамдан кўриш керак. Улардан ҳеч қачон яхшилик чиқмайди. Чунки уларда на иймон, на ирода бўлади. Улар ҳатто ўз халқи ва Ватани тақдирига ҳам бамисоли бегона одамдек қарайди». Ушбу таърифда одам қандай бўлмаслиги кераклигининг баёни бор. Бетараф, бепарқ, кузатувчи, ўз халқи, ватанига бегона одам. Бундай одамни йўқ одам, деса ҳам бўлади. У ўхшаса — дарахтга, тошга, симёгочга ўхшайди.

Инсоният бошига қанча кулфат тушган бўлса, бунга инсоннинг ўзига, оила-сига, Ватанига, халқи тақдирига лоқайдлиги, бепарволиги сабаб бўлган. Лоқайдлик бутун бошли давлатлар бошига кулфатлар келтирди. Яна ва яна «Юксак маъ-

мафқуравий тарқоқлиги, парокандалиги ва ўз эркига, мустақиллигига, келажак авлодлар тақдирига нисбатан лоқайдлиги бўлган. Халқни уюштириб, оммавий равишда озодлик, мустақиллик ғояларига собит эргашира олмаганликлари, лоқайдлики бартаф қила олмаганликлари сабабли, мағлуб бўлганлар. Лоқайдлик касали тарқалиб кетса, обод мамлакатлар ўрнида вайроналар қолаверган.

Лоқайдликнинг негизини: бир томондан, миллий гурур-ифтихор туйғусининг сўниши, ҳафсаласизлик, тарихни, бугунни, келажакни, мақсадни билмаслик, ишончсизлик, салбий, ғайриахлоқий ҳодисаларга кўникиш, мутаассиблик, маънавий ожизлик ташкил қилади. Мустақиллачиларга эса худди ана шу — халқнинг лоқайдлиги керак бўлган. Атайлаб сингдиришган. Миллатнинг мустақиллачилига лоқайдлиги ва кўникиши мустақиллачиларга тўй, миллатга аза бўлган.

«Ўзбек тилининг изоҳли луғати» да «лоқайд» сўзи: аҳамият, эътибор бермаслик; бепарволик, қизиқмаслик, бепарқлик маъноларида келади. Таърифда инсоннинг дунёдаги, ўз юртидаги ўзгаришларни сезмаслиги, сезса ҳам ўжарлиги, мутаассиблиги, билимсизлиги ё ношукрлиги оқибатида аҳамият бермаслиги ва ҳафсаласизлиги акс этган.

ХУҚУҚИЙ ТАРФИБОТ доимий вазифамизга айланган

ижобий ўзгаришлар сирасини яна давом эттиришимиз мумкин. Уларнинг барчасини халқимизга тушунарли тилда, содда қилиб етказиб берилса, кутилганидан ҳам яхши самара бериши шубҳасиз. Шу боис дунё ва мамлакатимизда рўй бераётган воқеа-ҳодисалардан огоҳ ҳар бир фуқаро тарғибот-ташвиқот ишига бош қўйиши лозим.

Адлия тизимидаги барча муассасалар қатори Шайхонтохур тумани 1-сонли давлат нотариал идораси жамоаси ҳам бу жиҳри ишга қўша кўшиб келмоқда. Ай-тиш жоизки, тарғибот-ташвиқот ишлари энг мақбул йўллар — оммавий ахборот воситалари

ёрдамида ва бевосита халқнинг ичига кириб бориб, учрашув, давра суҳбат ҳамда семинарлар ташкил этиш орқали олиб борилапти. Жумладан, «Ўзбекистон» телерадиоканали «Ижтимоий-сиёсий ва социал-иқтисодий дастурлар» бош муҳарриратининг ижодий гуруҳи томонидан тайёрланиб, 2011 йил 18 январь кунги эфирга узатилган «Қонун ҳимоясида» кўрсатувда Ўзбекистонда нотариат идоралари фаолияти ҳамда нотариат қонунига кири-тилган ўзгаришлар ва унинг ижроси борасида республикада олиб борилаётган ишлар тўғрисидаги кўрсатувда иштирок эт-дик. Шунингдек, оғзаки тарғи-

МУНОСАБАТ

Дунёда одамни лоқайд қилувчи мафқуралар ҳам ишламоқда. Шулардан бири эскапизм (ингл. *escape* — қочиш, яши-риниш, зоҳидлик, тарқидунёчилик) ёки одамнинг кундалик ҳаётдан хаёллар дунёсига кетиши. Одамнинг реал ҳаётдан қочиши, одамлар билан келиша олма-лиги кўпинча бирик ўзгаришлар, ислохотлар даврида учраган. Эскапизм фаол ва пасив шаклларда бўлади. Масалан, одам кино кўришга, ўйинга ружу қўйиши, алкоголь, наркотикларга, медитацияга берилиши фаол эскапизмга мисол бўли-ши мумкин. Пасив эскапизмда эса одам-нинг узлатга чекиниши, одамлар ораси-да яшаб туриб, жамият қадриятларига, мамлакат ҳаётига қизиқмай, муаммолар-га бепарқ бўлиб, ўз хаёлларига қўшиб яшати мумкин.

Дунёда ёшларни дахлдорликдан чал-ғитаётган ғоялардан яна бири — дауншиф-тинг (ингл. *downshifting* — автомобил тез-лигини пасайтириш, у ёки бу жараёни секинлаштириш, сустлаштириш). Термин «Ўзи учун яшаш», «бошқалар билан боғ-лик мақсадларни рад этиш» фалсафаси-нинг мақсадини ифода қилади. Дауншиф-терлар жамият томонидан қабул қилин-ган қадриятлардан юз ўгиради, умум ман-фаатларидан, жамият фаровонлиги, тинч-лиги каби қадриятлар учун меҳнат қилиш ўрнига ўзи учун яшашни устун қўяди.

Ўзбек мақоллари — ҳар биримизнинг ота-боболаримиз айтиб, амал қилиб кет-ган ҳаёт ҳулосалари. Улар биз учун ай-тилган. Бизни дахлдорликка чорлаб, худ-бинлик, эгоцентризмни қоралапти: «Кенга — кенг дунё, торга — тор дунё». «Ёмон — ўз ғамида, Яхши — эл ғамида». «Диндан чиқсанг ҳам, элдан чиқма». «Бойлик бойлик эмас, бирлик — бойлик», «Оти бирнинг жони бир», «Эл қадрини билмаган, ҳар балога йўлиқар», «Ўзим деган ўрдан чиқолмас», «Қирқ киши бир ён бўлса, Қингир киши бир ён бўлар».

Биз кураётган фуқаролик жамияти та-омиллари мустақилликни мустаҳкамлаш, уни ҳимоя қилишда фаол бўлишни ҳар куни, ҳамма жойда талаб қилади. Шу ма-нода Президентимизнинг Ўзбекистон Ре-спубликаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатаси ва Сенатининг қўшма мажлисидаги «Мамлакатимизда демократик ислохотларни янада чуқурлаштириш ва фуқаролик жамиятини ривожланти-риш концепцияси» деб номланган маъ-рузаси Ўзбекистон тараққиётининг кейин-ги босқичида барча соҳаларда, жумладан, ўта муҳим, стратегик жаҳа — ёшлар тар-биясида амал қилиниши зарур бўлган му-ҳим йўналишларни ҳам белгилаб берди. Дахлдорлик тарбияси — ёшларни Ватани-миз мустақиллигини ҳимоя қилиш, янада мустаҳкамлашга қодир, юксак маънавий-ахлоқий сифатларга эга, фидокор фуқаро, ҳар қандай ёт ғояга қарши ғоя, фикрга қарши — фикр, жаҳолатга қарши — маъ-рифат билан жавоб бера оладиган оқирмоқ малакали мутахассислар этиб этиштироқ шулар жумласидандир.

Мухаммадҷон ҚУРОНОВ,
педагогика фанлари доктори,
профессор.

АДЛИЯ ФАОЛИЯТИ

60 ёки 100-150 киши камраб олинса, оммавий ахборот воси-талари ёрдамида эса бир пайт-нинг ўзида миллионлаб халқ-миз орасига кириб бориш мум-кин. Шунга ҳам таъкидлаш ўрин-лики, жонли мулоқотлар ўз номи билан жонли — қизғин тарзда ўтиб, кам сонли аудиторияга қаратилган бўлса-да, таътирчан-лиги оқирмоқ бўлади. Ана шундай жонли, қизиқарли тадбирларни шахримиз маҳаллалари ва ўқув муассасаларида келгусида ҳам ўтказишни режалаштироқда-миз. Тарғибот-ташвиқот ишлари жамоамизнинг доимий вазифа-сига айланган десак, хато бўлмай-ди.

Доноҳон ЭШОНОВА,
Шайхонтохур тумани
1-сонли давлат нотариал
идораси нотариуси.

Ватанимиз равақни янгида-янги босқичларга кўтарилиб бормоқда. Миллий қонунчили-гимиз ҳам шунга ҳамоҳанг тар-зда қадам-бақадам ривожланти-риляётди. Биргина кейинги тўрт-беш ой мисолида ҳам юр-тимизда кечаётган ўзгаришлар қўлами яққол кўз ўнгимизга ке-лади. 2010 йил 12 ноябрь кунги Юртбошимиз томонидан илгарти-рилган концепция, Конститу-циямиз қабул қилинганнинг 18 йиллигига бағишланган тантанали маросимда ўқилган маъруза, Вазирлар Маҳкамасининг 2010 йилда мамлакатимизни ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш ақу-нлари ва 2011 йилга мўлжал-ланган энг муҳим устувор вазифа-ларга бағишланган йиғилиши-да сўзланган нутқ, шунинг-дек, кейинги пайтларда қонун-чилигимизга киритилган ўзгари-тиш ва қўшимчалар... — бундай

Санъатимизнинг фидойи мухлисларидан бири билан суҳбатлашиб қолдик. У киши ўттиз йиллар олдин машҳур бир санъаткорнинг концертига тушганини мароқ билан гапириб берди. Ҳофиз ўн етти ашулани кетма-кет, бир мартаям дам олмасдан айтди, дея завқланиб ҳикоя қиларкан, одатда, бундай пайтда гурунчи одамлар лафзига янада қувват, зеб берадиган усулни қўллагим келди ва ҳозиргилар ҳам шундай айта олармикан, дея луқма ташлаб қўйдим. Э, буни бугунги "юлдуз"лардан сўрайсиз-да, деди у киши андак маҳзун оҳангда. Сўнг ўйланиб турди-да, «Уларнинг концертига тушмаганман, — деди. — Аммо айта оладиганлариям бор-ов. Ҳозир, эсладим, «Қурбон ўлам»ни куйлаган жингалак сочли йигит...» Ўлмас Оллоберганов, дедим. Ҳа, ана шу йигитнинг кўлидан келади. Нега десанг, у...

кониятларим ҳали тўла очилмаганини ҳис қилиб турардим...

Одатда, қобилиятли инсонлар ҳақида гапирилганда ёки ёзилганда, фалончи жуда истеъдодли, унинг ботинида фалон-фалон ишларни амалга ошириш қудрати яширинган, қабилида бир қатор бор-йўқ сифатлар санаб ташланади. Умуман,

Ўлмас Оллоберганов:

Ёмон қўшиқчидан яхши тингловчи афзал

бировнинг имкониятларини биров билиши мумкинми? Фикримча, инсон нимага қодир-у, нимага оҳир — гоҳ онгли тарзда, гоҳ беихтиёр — ўзи сезади. Мана шу менинг кўлимдан келади, дейди агар қодирлигини ҳис этса. Аксинча бўлса, йўқ, эглай олмасам керак, дея қалбдан икром бўлади. Бундай ҳолда уни мажбурлаш, йўқ, сен шуну қила олсан, дея илҳомлантиришга уринида руҳиятшунос-лқдан бохабарлар. Аслида эса, киши ўз иктидоридан олиб бирор ишда муваффақият қозониши душвор масала.

Ўлмас Оллоберганов — овози ва иктидорига ишонган йигит — ўзининг ҳали барча қирралари намоён бўлмаганини биларди. Бу ижодий безовталик унга тинчлик бермасди. Ўзингга ишонсан-у, ўзлингини намоён этишга қийналиб турасан. Бу — руҳий-ижодий жараён бўлиб, уни сабр ва босиқлик билан, оқилона босиб ўтолганларгина нималарнидир амалга ошира оладилар.

— Иштиёқ ва илҳом оғушида юрган кезларим менда бир фикр туғилди, - сўзидан давом этади ҳофиз. — Фузулий муҳаммаси билан айтилаётган «Қурбон ўлам» ашуласини ижро этишини ният қилдим. Бу қўшиқ кўп ҳофизларнинг имкониятини баҳолаб берадиган ашула экани боис, уни қуйлаб кўриш билан ўзимни синамокчи эдим. Бироқ мумтоз ашулаларни ижро этиш, ҳазрат Навоий таъбири билан айтганда, «Низомий панжасига панжа урмоқ» осон эмасди. Шунинг учун бу қўшиқни қуйлаган мумтоз санъаткорларнинг барини тинглаб, ўрганиб чиқдим. Габриэл Муллақандов, Исоқ Каттаев, Изро Малаков, Абрам Толмасов каби санъаткорларнинг ижроларини тингладим, уларнинг ютуқлари қаерда, қай ерида янада муҳаммалликка эътибор бериш керак, шуларга диққат қилдим. Шундан сўнггина уни ижро этиш ва тасмага туширишга журъат эдим. 1995 йили магнит тасмасига муҳрланган бу қўшиқ тез орада радиотўлқинларда янгради.

Тинглаш ҳам санъат

— Уни тинглапти, буни тингламаяпти, деб бировни айблаб бўлмайди. Ҳар кимнинг таъби, диди ва савияси турлича. Аммо яхши, ҳақиқий санъат дурдоналарини, албатта, тинглаш керак, деб ҳисоблайман. Кўнглингизга олманг-у, сиз тенги ёшлар орасида миллий қўшиқларни эшитганда масҳаралаб куладиганлар ҳам учрайди. Чунки бундайларнинг

ИСТЕЪДОД

қулоқлари мақомга ёки миллий оҳангларга ўрганмаган.

Йигирма йиллар аввал ҳам бизда хориз музикасини ўғирлашган. Бунга мисоллар кўп. Лекин озорқ "инсоф", андиша билан қилинарди бу иш. Бугун чет эл музикасини очикдан-очик кўчириб, "ўзиники" қилиб олиш ҳоллари оддий ва оддий ҳолга айланиб улгурди. Биров гапирмай ҳам қўйган, гўё шундай бўлиши табиийдек. Қаранг, бизда қанча ижро йўналишлари, мактаблари, анъаналари бор! Фарғона-Тошкент, Бухоро-Самарқанд, Хоразм, Сурхондарё йўналишлари бир-бирига ўхшамайди, ҳар бирининг ўз таровати, гўзал жиҳатлари, оҳанги бор. Ахир, қайси халқнинг музикасида учрайди бундай бойлик? Мен сира қарши эмасман, хориз санъатининг энг яхши жиҳатларини ўрганиб, ундан илҳомланиш билан санъаткор фақат ютади. Бироқ изланиш, ижод қилиш ўрнига шундоқ "копия" кўчириш санъатни ҳам, мухлисини ҳам ҳурмат қилмаслик деб биламан. Хо-

рижликлардан олиш эмас, уларга ўзбек ноласини, оҳангини, қочиримларини намоён этишимиз керак. Менинг санъатдаги фалсафам шу.

Санъатдан устун қадрият

— Санъаткор элнинг хизматида бўлиб, баъзи нарсаларга вақт ажратолмай қолиши мумкин. Лекин бу оила, яқинлар, дўсту ёронлар учун вақт ажратмасликка имтиёз бермайди. Ҳаётда шундай қадриятлар борки, уларнинг олдида на санъат, на бошқа нарса биринчи даражага чиқолмайди. Шулардан бири — фарзандлар тарбияси.

Катта ўғлимнинг исми Рустам. Успенский номидаги республика махсус музика лицейида ўқийди. Унга ҳам, сингисиз Моҳиур билан ўқаси Усмонга ҳам — Сизлар, албатта, санъаткор бўлишларинг керак! демайман. Бироқ улар ўзларни ўрганадиган кўп илмлар қатори, албатта, музика илмидан хабардор бўлишлари шарт. Санъатни чуқур идрок этадиган, ҳис қиладиган бўлишлари, яхши қўшиқ билан ёмон қўшиқнинг, оригинал куй билан ўғирланганининг фарқини билишлари керак. Уларга «Санъаткор бўлмасаларинг ҳам, лекин юқори савияли тингловчи, чин санъатнинг мухлиси бўлинглар», дейман. Санъатга меҳр қўйган одамнинг юраги яхшиликларга макон бўлади.

Бу йилдан умидлар бисёр

— Сизга бир сирни оча қолай. Бу йилдаги энг катта мақсадимиз — концерт қўйиш. Аслида, буни уч йилдан бери мақсад қиламиз, режалаштирамиз, амалга ошмай қолади. Тагин режалаштира-миз, бўлмай қолади. Ҳомий топишда озорқ омадимиз келмай турибди, рости ни айтсам. Лекин бу йил жиддийроқ қиришяпмиз. Насиб этса, мухлисларни хурсанд қилиш ниятимиз бор...

Кўнглинг яхшиликка тўлиғ, назифа орзулар, холис ниятлар ила яшасанг, бир эмас, иккита Жамолунгма ҳам чўт бўлмай қолади. Фақат уни қачон забт этишингни мухтарам Вақтнинг ўзи кўрсатади. Вақт эса, бизнинг ҳукмидагидек нарса эмас... Чўққилар, марралар, зафарлар нима дегани? Булар иккиламчи, нисбий нарсалар, ўзи. Бироқ модомики, нимагадир интилиб, интиқиб яшар эканмиз, бу интилиш ва интиқлик руҳимизга қандайдир хуш, ёқимли туйғуларни солиб туради. Бизни мудом олдинга бошлайдиган куч ҳам, аслида, мана шу.

Элмурод НИШОНОВ

МУСИҚА — бу сўз юнонча "музика" сўзидан олинган бўлиб, унинг туб илдизи "музалар санъати" деган маънони билдирган. "Муза" — юнон мифологиясидаги шеърят, санъат ва фан ҳомийлари саналган 9 маъбуднинг умумий номи бўлган. Тилимизда ишлатиладиган "музей" сўзининг ҳам туб илдизи шунга бориб тақалади ва у "музалар ибодатхонаси" деган маънони англатган. Хуллас, музика сўзи бугунги кунда "инсон ҳиссий кечинмаларини, фикрлари, тасаввурларини музикавий товушлар изчиллиги ёки мажмуи воситасида ифода эттирувчи санъат тури" маъносини англатади.

МАШШОҚ — тилимизда "уста чолғувчи", "халқ чолғу асбобларида музика асбоби чалувчи созанда" маъноларини ифодайдиган бу сўзнинг туб илдизи "машқ қилдирувчи" деган маънони англатади.

Барот полвон "додхоқ келибди, шекили", деб самовар томонга қараган эди, дутор, танбур, гижоқ, най, доира кўтариб келадиган машшоқларга кўзи тушди.

Мирзакалон Исмоилий

ИНТЕРНЕТ — туб илдизи "тўр, ўргимчак тўри" деган маънони билдирадиган бу сўз умумжаҳон компьютер тармоғи, ҳар қандай ахборотни ўзаро алмаша оладиган катта миқдордаги компьютерлар мажмуини ифода этади.

ЖАВПАЗАК — бу сўз "эрта пишар, чиллаки" маъноларини англатади. "Жавпазак" сўзи шеваларимизда ҳам, адабий асарларимизда ҳам, халқ оғзаки ижодида ҳам ишлатилиб келинади. Бу сўзнинг "жабазак" шакли ҳам бор.

Афандининг бир туп жавпазак ўриги бор эди.

"Латифалар"дан

Кимсасиз бир боққа кириб, ярим дўппи жавпазак песа териб чикдим.

Абдулла Қаҳҳор

ЗИЖ — астрономик жадвал маъносини англатадиган "зиж" сўзи куёш, ой ва бошқа йирик сайёраларнинг юлдузлараро ҳаракатини, уларнинг самодгаги вазиятини кўрсатувчи жадвални ифода этади. Мирзо Улуғбекнинг астрономик жадвали ҳам "Зиж Кўрагоний" номи билан машҳур бўлган.

Улуғбек зиж дунё миқёсида жуда катта аҳамиятга эга бўлган муҳим кашфиёт эди.

Газетадан

СЕПОЯ — тўғон, дамба қуришда, дарё ва анҳорларнинг қирғоқларини сув ювиб кетишидан сақлашда ишлатиладиган, уч ходани учбурчак шаклда бир-бирига маҳкамлаб, поялар ораси харсангтош ва бошқа материаллар билан тўлғизиладиган мослама "сепоя" деб аталади, унинг туб илдизи "уч пояли, уч оёқли" деган маънони билдиради.

Кўприк хийла узун бўлганидан уч-тўрт жойида тагидан қўйилган зўр сепоя тиргақлари бор эди.

Пиримкул Қодиров

Эшқобил ШУКУР тайёрлади.

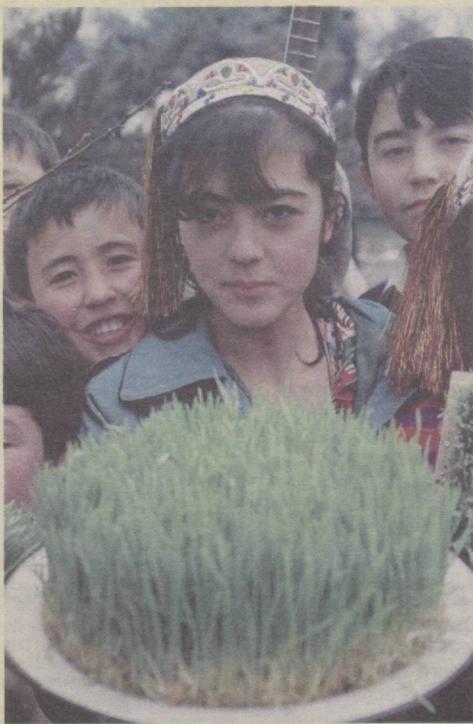
Кизиққонроқ ўқувчи, нима бўпти шунга, дейиши мумкин. Аммо мумтоз қўшиқчилигимизни, умуман, санъатни яхши билладиган, шарҳлаб бера оладиган даражада билимли устозларнинг айтишларича, бу ашулани ижро этиш ҳамма хонандаларнинг ҳам кўлидан келавермас экан. Ижрочидан баланд ва кучли овоз, катта тайёргарлик талаб этадиган бу ўлмас қўшиқнинг камдан-кам ҳофиз репертуаридан ўрин олиш сири ҳам балки шундандир...

— Бирор касб ёки соҳани танлашда оилавий муҳит бош ролни ўйнайди, - дея суҳбатни бошлайди Ўлмас Оллоберганов. — Ота-онам санъаткор эмас, аммо ҳақиқий санъатнинг қадрига этадиган инсонлар. Айниқса, раҳматли онам бу борада мени яхшигина илҳомлантирган, ўзи қўшиқчиликка иштиёқманд бўлгани туфайли менда шу соҳага ҳавас уйғотган эди. У кишининг айтишича, болалигимда аллани мириқиб, ўзгача бир шавқ билан тинглар эканман. Эҳтимол, санъатга меҳр менда ўша онларда туғилгандир...

Аксар хонандалар бошидан кечадиган лавҳа — мактаб саҳнаси, яқинлар давраси Ўлмас Оллобергановни тоблаб боради. Синчков тингловчилар ундан зўр санъаткор чиқади, деди. Оддий шинавандалар, шунчаки, унинг овозига тан бериб қўя қолишарди. Маърифатли ва узокни кўра оладиган ота ўғлига тайинлади: "Мақтовга учган — ҳеч ким бўлолмайди. Ўғлим, сенинг йўлинг узок бўлиши керак. Ўткинчи зўррофлардан маст бўлиб, бу манзилни йўқотиб қўйма". Ота насиҳатига қулоқ тутган ўғил унинг йўл-йўриғи, мунис ва муштипона она дуолари қанотида азим шаҳар томон йўлга тушди.

"Қурбон ўлам" билан катта саҳнага...

— Мен асли мақом ижрочиси, мумтоз йўналишдаги хонандаман. 1990 йили Ўзбекистон давлат консерваториясига ўқишга кирдим. Биласиз, ёшлиқда одам ўзини тез намоён этишга мойил бўлади. Айнан шу пайтда киши имкониятлардан самарали фойдаланиб қолиши керак. Талабалик давримда республика мақомчилар танловида икки марта голлиб бўлганман. Бироқ айтганимдек, ўзимнинг им-

САМАРҚАНД ВИЛОЯТИ НУРОБОД ТУМАНИДАГИ “ҲАКИМ БОБО”

фермер хўжалиги жамоаси

Шарқ халқларининг энг қадрли ва қадимий айёми — Наврўзи олам билан барча ватандошларимизни, шунингдек, айнан мустақиллик йилларида мамлакатимиз иқтисодиётида, жумладан, қишлоқ хўжалиги соҳасида етакчи кучга айланиб бораётган фермерларимизни чин дилдан табриклайди!

2011 — “Кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик йили”да ҳам биз — фермер ва деҳқонлар халқимиз дастурхонининг тўкин, қут-баракали бўлиши йўлида ўз ҳиссамизни қўшаверамиз.

ЙИЛБОШИ МУБОРАК БЎЛСИН!

Қорақалпоғистон Республикаси “Маҳалла” жамғармаси ТЎРТКЎЛ ТУМАН БЎЛИНМАСИ ЖАМОАСИ

барча юртдошларимизни қутлуг Наврўзи олам билан чин дилдан табриклайди!

Озод ва обод Ватанимизнинг янада гуллаб-яшнаши, халқимизнинг тинчлик ва осойиштамлигини таъминлаш, оилалар мустақамлиги йўлида ҳизмат қилаётган маҳалла фаолларини ҳам ушбу муборак айём билан сазимий муборакбод этамиз.

Озод ва обод Ватанимизнинг янада гуллаб-яшнаши, халқимизнинг тинчлик ва осойиштамлигини таъминлаш, оилалар мустақамлиги йўлида ҳизмат қилаётган маҳалла фаолларини ҳам ушбу муборак айём билан сазимий муборакбод этамиз.

Наврўзингиз қутлуг бўлсин, азизлар!

ТЎРТКЎЛ ШАҲРИДАГИ “SUPERMIX REAL” МАСЪУЛИЯТИ ЧЕКЛАНГАН ЖАМИЯТИ ЖАМОАСИ

ўлкамизда фаолият юритаётган кичик бизнес эгалари ва хусусий тадбиркорларни кириб келган уйғониш, янгиланиш фасли — Наврўз байрами билан қутлайди!

Жаннатмонанд юртимизда тинчлик ва осойишталик, тўкинлик, фаровонлик ҳамisha барқарор бўлсин. 2011 — “Кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик йили” ҳам мамлакатимиз аҳли учун хайр-барака, ризқ-насиба улашсин!

Байрамингиз муборак бўлсин, муҳтарам юртдошлар!

«ZENN-SHANS»

ИЛМИЙ ЎҚУВ
МАРКАЗИ

Абитуриентларни олий ўқув юртига кириш учун қуйидаги фанлар бўйича тайёрлайди: кимё, биология, она тили ва адабиёти, математика, физика, инглиз тили, тарих, рус, немис тили. Машгулотларни фан докторлари, фан номзодлари ва дарсликлар муаллифлари олиб борадилар.

Марказ дарсларнинг юқори даражали сифатига қафолат беради.

Назарий ва амалий машгулотлар махсус чуқурлаштирилган дастурлар асосида ҳамда «Ахборотнома»лар, имтиҳон вариантлари бўйича ўтказилади. Ҳар бир фан ҳафтага 3 марта 2 соатдан дарс жадвалига киритилади. Марказдан барча зарур дарслик ва ахборотномаларни сотиб олиш мумкин.

Машгулотлар сентябрь ойидан бошлаб 1 августгача 11 ой давом этади. Дарслар ўзбек ва рус тилларида олиб борилади.

Охирги беш йилликда абитуриентларимиз 85-90% ўқишга қабул қилиндилар.

Натижалар билан марказда танишиш мумкин. Шунингдек, ушбу илмий ўқув марказида рус ва инглиз тилини ўрганиш курслари ҳам бор.

МАНЗИЛ: Тошкент шаҳри, Юнусобод тумани, 2-мавзе, 14-а уй (9 қаватли бинонинг 1-қавати).
Мўлжал: Юнусобод «Универсам» бекати, «Юнусобод» бозори қаршида. «Уктамбанк» ёнида.
ТЕЛЕФОНЛАР: 8(371) 221-35-56, 221-86-09.

«ЎКТАМХОН-НУР» ЎҚУВ МАРКАЗИ

қуйидаги ўқув курсларга таклиф этади:

Тикувчилик — 3 ой, бошловчилар — 6 ой.
Тўй ва оқшом либослари — 1-2 ой.
Аёллар костюм-шими, плацц-пальто — 1-2 ой.
Хамшира — 6 ой, 4 ойи ўқиш.
Хамшира (тезкор) — 3 ой.
Тиббий массаж — 2 ой, Нуктали — 1 ой.
Торт ва пишириқлар — 2 ой.
Пишириқлар олий курси — 1 ой.
Уйғурча тасмлар ва салатлар — 1 ой.
Аёллар сартарошлиги — 3 ой.
Педикюр, маникюр — 1 ой.
Сартарошлик — 3 ой.
Тўй ва оқшом турмаклари ва макияж — 1 ой.
Бухгалтерия ҳисоби — 3 ой.
Элита ларда ва чойшаблар тикиш олий курси — 1 ой.
Сартарошлик — 2-3 ой (ўғил болалар учун).
Каштачилик — 3 ой (машинада вышивка).
Тўкуччилик — 2 ой.
Инглиз тили — 3 ой, бошловчилар — 6 ой.
Рус тили — 3 ой, бошловчилар — 6 ой.

Бисер, яъни мунчоқ тикиш — 2 ой.
Сунъий гул ясаш — 1-2 ой.
Компьютер сабоқлари — 2 ой Интернет — 1 ой

Арабча ва миллий рақс — 3 ой.
Барчаси амалиёти билан
Етоқхона мавжуд

Ўқишни тугатганларга диплом берилади.

Манзил: Тошкент шаҳри Юнусобод тумани 3-мавзе, 1-уй, 31-хона. Мўлжал: Юнусобод бозори орқасида.
Тел: (8 371) 221-17-95, 221-77-72 (18⁰⁰), 225-97-93 18⁰⁰ дан 22⁰⁰ гача.
Филиал
Манзил: Ҳамза тумани Фарғона йўли кўчаси, Қўйлик, 4-уй 40-хона. Тел: (+99897) 785-90-30 (кундузи)

КАПИТАЛБАНК

Мамлакатимизда амалга оширилаётган иқтисодий ислохотлар натижасида кенг миқёсдаги бунёдкорлик ишлари олиб борилмоқда. Айниқса, иқтисодиётнинг турли тармоқларини ривожлантириш дастурларини амалга татбиқ этиш ўзининг муносиб самараларини бермоқда. Ҳозирги кунда банк тизимини ривожлантириш ва қўллаб-қувватлашга республикамизда катта эътибор берилмаётганлиги туфайли сезиларли

Ҳозирги вақтда «Капиталбанк» ОАТБ миқозларга кредит ресурсларидан фойдаланишнинг бошқа қатор усулларини ҳам тақдим этмоқда. Яъни, янги технологик ускуналар харид қилиш, айланма маблағларини тўлдириш, хомашё маҳсулотлари, савдо жиҳозларини сотиб олиш ва миқозларнинг бошқа сарф-харажатларини молиялаштириш орқали бизнес ҳажмини кенгайтиришга кенг имкониятлар яратилмоқда.

«КАПИТАЛБАНК»:

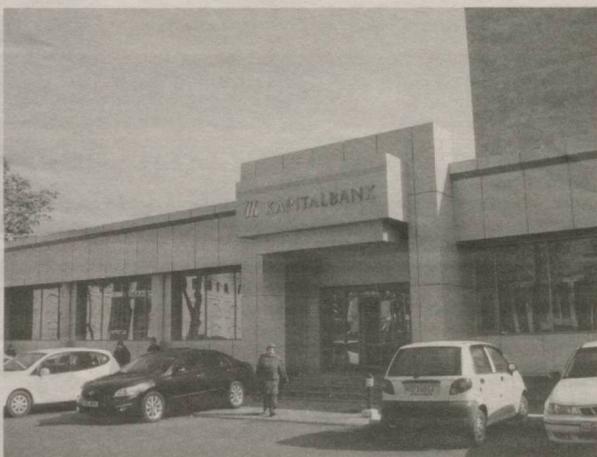
АСОСИЙ МАҚСАДИМИЗ — ЮРТ РАВНАҚИ

юксалишлар кўзга ташланаяпти. Ана шундай молия муассасаларидан бири «Капиталбанк» очик акционерлик тижорат банки республикамизда ўзига хос салоҳиятга эга бўлган банклардан бири саналади.

Банк ўз фаолияти давомида республика иқтисодиётининг реал секторига хизмат кўрсатишга алоҳида эътибор қаратиб келмоқда. Тадбиркорлик субъектларига турли хилдаги кредитлар ажратиш орқали кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни ривожлантириш ҳамда қўллаб-қувватлашга ўз ҳиссасини қўшмоқда.

Маълумки, юртимизда мулкдорлар синфи шакллантирилаётгани ўз навбатида фуқаролик жамиятининг таянчи ва республика иқтисодиётининг барқарор ривожланишининг асосий гаровидир. Мазкур соҳа вакиллари аҳоли эҳтиёжини қондириш билан бирга, фаровонлигимиз тимсоли саналган бозорларимизни ҳам турли хилдаги истеъмол маҳсулотлари ва хизматлари билан таъминлайдилар. Мамлакатимизда иқтисодиётнинг ушбу секторини ривожлантириш дастури давлат томонидан тадбиркорларни ҳар тарафлама қўллаб-қувватлаш ҳамда аҳолининг кенг қатламлари иштирокидаги ташаббускор, бунёдкор бозор муносабатлари асосида амалга оширилмоқда.

Ўтган 2010 йил давомида «Капиталбанк» томонидан кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик субъектларига жами 46 миллиард сўмдан ортиқ кредит маблағлари ажратилганлиги фикримиз исботидир. Жумладан, санаот ва ишлаб чиқариш тармоғига 18,8 млрд сўм, савдо воситачилик тармоғига 13,9 млрд сўм, маиший хизмат кўрсатиш соҳасига 5,3 млрд сўм ва 8 млрд сўмдан ортиқ кредит маблағлари эса бошқа тармоқ корхоналарига берилди. Энг асосийси, банкимиз томонидан ушбу лойиҳаларни молиялаштириш натижасида 258 та янги иш ўринлари яратилди.

Мисол тариқасида «ELIT - POLIMER» МЧЖ шаклидаги қўшма корхонасига кредит бериш жараёнини олайлик: 2010 йилда банк томонидан ушбу корхонага 1,462 млн сўм миқдордаги кредит маблағлари ишлаб чиқаришни йўлга қўйиш ҳамда жиҳозлар, пресс-формалар, эҳтиёт қисмлар сотиб олиш учун ажратилган эди. Корхонанинг асосий фаолияти иссиқ, совуқ сув таъминоти тизими учун мўлжалланган ҳамда канализация қувурларини ишлаб чиқаришга йўналтирилган. Ушбу қувурлар Ўзбекистоннинг йirik истеъмолчилари учун улгуржи шаклда ва Тошкент шаҳри ҳамда республиканинг бошқа ҳудудларида жойлашган фирма дўконлари тармоқлари орқали чакана шаклда сотилади. Албатта, бунёдкорлик соҳасининг тезкор суръатларда ривожланаётгани қурилиш моллари ишлаб чиқариш ҳажмининг доимий ўсишини талаб қилади. Бундан ташқари, республика иқтисодиёти ривожланишининг истиқболли йўналишларидан бири — бу импортнинг ўрнини босувчи ва экспортга мўлжалланган маҳсулотлар ишлаб чиқариш ҳамда мамлакатимиз истеъмолчиларини юқори сифатли маҳсулотлар билан таъминлаш ҳисобланади. Шу маънода «ELIT-POLIMER» корхонаси бугунги кунда қурилиш молларини ишлаб чиқариш соҳасида барқарор ривожланаётган корхоналардан биридир. Мазкур корхона томонидан иш-

лаб чиқарилаётган маҳсулотларга талаб ҳам йил сайин ортиб бормоқда.

«ELIT-POLIMER» МЧЖ қўшма корхонаси томонидан ишлаб чиқарилаётган қувурлар капитал қурилиш ва капитал таъминот талаб этиладиган объектларда иситиш, сув таъминоти ва канализация тизимини ўрнатишда кенг фойдаланилади. Корхона ишлаб чиқараётган маҳсулот Тошкент шаҳри ва республиканинг бошқа ҳудудларида жойлашган «MIROB» номили ўз тармоқ дўконлари орқали сотилади.

«ELIT POLIMER» МЧЖ қўшма корхонаси экспортга мўлжалланган ва импорт қилинувчи маҳсулотларнинг ўрнини боса оладиган маҳсулот ишлаб чиқарувчи чет эл инвестицияларига эга ва ўзи маҳсулотини ўзи экспорт қилувчи ишлаб чиқариш корхонаси ҳисобланади.

Бундан ташқари, банк томонидан маҳаллий озиқ-овқат ва бошқа турдаги маҳсулотлар ишлаб чиқаришни ривожлантиришга йўналтирилган Ўзбекистон Республикаси Президентининг фармон ва қарорлар ижросини таъминлаш борасида ҳам кенг қўламадаги ишлар амалга оширилди. Натижада 2010 йил давомида банкимиз озиқ-овқат маҳсулотлари ишлаб чиқарувчи корхоналарга 7,8 млрд сўм миқдорда кредит маблағлари ажратди. Шунингдек, бошқа турдаги маҳсулотларни ишлаб чиқарувчи корхоналарга 16,7 млрд сўм миқдорда кредит маблағлари ажратилган бўлиб, улардан 1,8 млрд сўми технологик ускуналарни сотиб олиш, 544,4 миллион сўми лизинг хизматларини кўрсатиш ва 14,4 млрд сўми ноозиқ-овқат маҳсулотларини ишлаб чиқариш учун зарур бўлган хом-ашёларни сотиб олишга йўналтирилган эди.

«Капиталбанк»нинг кредит маблағларини янада кенгайтириш мақсадида ходимларимиз томонидан миқозларнинг кредит олиш билан боғлиқ эҳтиёжларини ўз вақтида тезкор суръатда қондириш учун барча чора-тадбирлар кўрилмоқда. Бу борада банк ҳузуридаги кредит бўлими томонидан миқозлар ўртасида ҳар тарафлама тарғибот-тушунтириш ишлари олиб борилмоқда ва нафақат бош офисимизда, балки банкнинг жойлардаги филиалларида ҳам малакали ходимлар томонидан сифатли банк хизматлари кўрсатилмоқда.

2011 йилда «Капиталбанк»нинг устувор вазифаси миқозлар базасини янада кенгайтириш, жумладан, иқтисодиётнинг реал секторига кредит олишга эҳтиёжи бор миқозларни жалб қилишга қаратилади. Бу йўналишда ҳукуратимиз томонидан 2011 йил учун белгиланган иқтисодиётни ҳар томонлама ривожлантиришга қаратилган дастур ва вазифаларни оғишмай амалга оширишга ўз ҳиссамизни қўшамиз. Ва табиийки, асосий эътибор кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик соҳасини кредит билан таъминлашга қаратилади.

«Капиталбанк»
матбуот хизмати (t)

БОҚИЙ МЕРОС

Ўзбек нима дейди?

Фалокатнинг онийлиги хусусида:
Кош билан киприк (қовоқ) орасида...

Қулоққа жойлаш, мудом ёдда тутиш даъвати:
Қулоғингга кўрғошиндек қуюлсин...

У қулоғингдан кириб, бунисидан чиқиб кетмасин...
Қулоғингга сирга қилиб тақиб ол (қиз болага)...

Қариндоши, таниши, шогирдини укувсиз бўлса-да, суяб юрган одамга:
Қулоғидан тортиб юрибди...

Ўринсиз ғурур, назокатсизлик ҳолати ҳақида:
Бўйни йўғон (одам)...

Йигит ори топталмаслиги, сўзи қайтмаслиги даъвати:
Йигитнинг сазаси ўлғунча, ҳўкизнинг бўйни узилсин...

Хушомадгўй, шумшук одам танқидига:
Елкаси йўқ...

Қаттиқ бешиш, қайта йўлиқмаслик мақсадида:
Елкаминг чуқури кўрсин...

Домангирлик ҳолатида:
Ёқасига ёпиши. Ёқасидан олди...

Орқайинлик, ортидаги одамга ишонмоқ:
Ишонганига орқа қилди...

Димоғдор, гердайган одамга:
Бурнига нарвон етмайди...
Бурни кўтарилган...

Кўрқиб, чўчиб кетганда:
Лабига учук чикди (тошди)...

Зўрма-зўраки кулганда:
Тишининг оқини кўрсатди...

Тансиқ сақланган нарсага нисбатан:
Тишининг ковагида сақлайди...

Норозилик ифодаси:
Қовоқ-тумшук қилди...

Қўлга тушган одам ёки хайвонга:
Тумшугидан илинди...

Қабул қилмаслик, ҳайдаш ифодаси:
Кўкрагидан итарди...

Қадр-қимматнинг топталиши:
Қорнимгамас, қадримга йиглайман...

Борига тан бериш, ўзгандан домангир бўлмаслик ҳақида:
Афтинг қийишқ бўлса, ойнадан ўпкалама...

Ориятли, номусли йигитларга:
Белида белбоғи бор...

(Давоми бор.)

Маҳмуд САТТОР
тайёрлади.

...Эллиқдан ошган бағдодлик Акбарали Насимов (исм-фамилиялар ўзгартирилган) ўтган йилнинг баҳорида пойтахтга темир пайванд қилиш аппарати сотиб олиш учун оз-моз маблағ жамғариш ниятида келганди.

Улфати нодон касофати

Аваллига "Кўйлик" деҳқон бозорида тирикчилик қилиб юрган қишлоқдоши Садриддинни топиб, ижарада вақтинча яшаб туриш учун жой сўрайди. Хамқишлоғи Бектемир тумани худудида яшовчи П. Ким деган шахнинг уйига Акбарали билан бориб, ўзи билан бирга, уч хонали уйнинг бир хонасида иккаласи яшаб туришига кўндиради. Шу орада Акбарали бозорда ишлаб юрган кунлари Садриддин Мақсуд Хайдаров деган кишини уйига олиб келиб, уларни таништириб, ўзи Фарғонага қайтиб кетади. Икки улфат аввалига апок-чапоқ яшаб туришди. Бироқ ўрталаридаги савбий муносабатга аралаш деган балои офат раҳна солади.

Мунтазам равишда спиртли ичимликка қаттиқ ружу қўйган Мақсуд бир кун у билан улфатчилик қилаётган Акбаралини кутилмаганда ҳақорат қила бошлади. Ва улар ўртасида аввалига даҳанаки "жанг" бошланиб кетади. Акбарали жазавга тушган шеригини ҳар қанча муросага келтиришга уринмасин, у барибир тинчмайди.

Кечқурун соат саккизу ўттизларда Мақсуд ҳамқонсининг ўзи ва оила аъзоларининг шаънига қаттиқ тегадиган ҳақоратомуз гап-сўзларни айтиб, яна унинг жигига тега бошлади. Ниҳоят ўзини бошқаролмай қолган Ак-

барали ғазабланган ҳолатда ошхона пичоғини қўлига олослиб, Мақсуднинг думба қисмига санчади. У қонга беланиб йиқилгач, ўз хатти-ҳаракатидан кўрқиб кетган Акбарали тун маҳали шоша-

пиша нарсаларини йиғиштириб уйдан чиқиб кочи кетади.

Бир шиша ароқнинг касофати туфайли рўй берган фожеали ҳодисадан кеч хабар топган қўшниларнинг жабрланувчининг ҳаётини асраб қолиш учун қилган ҳаракатлари минг афсуски, зое кетди: М. Хайдаров чап думба соҳасига тешиб санчиб кесилган жараҳати натижасида чап сонинг катта қон томирлари шикастланиши ҳамда кўп қон йўқотганлиги туфайли эрталаб "тез ёрдам" машинасида шифонага олиб кетилаётган пайтда йўлда вафот этди.

Ички ишлар идоралари томонидан олиб борилган тезкор ҳаракатлар натижасида мазкур жиноятни содир этган А. Насимов орадан бир кун ўтган, гумдонор сифатида қўлга олинди. Дастлабки тергов жараёнида гувоҳ тариқасида сўроқ қилинганларнинг деярли барчаси бу жиноятни А. Насимов содир этганлигини тўла тасдиқ-

ҚИЛМИШ-ҚИДИРМИШ

лашди. Шунингдек, суд-тиббий экспертизаси томонидан берилган хулосаларда ҳам М. Хайдаров етказилган жиддий жараҳатлар оқибатида ҳаётдан кўз юмганлиги исботланди.

Ўқоридагиларга асосан суд ҳайъати судланувчи А. Насимовнинг жиноий ҳаракатини тергов органи Ўзбекистон Республикаси ЖКнинг 104-моддаси 3-қисмининг "д" банди билан яъни содир этилаётган пайтда ҳаёт учун хавфли бўлган қасддан баданга оғир шикаст етказиш, ўта шафқатсизлик билан жабрланувчининг ўлимига сабаб бўлганликда ифодаланган жиноят аломатлари билан тўғри квалификация қилинган деб ҳисоблади ва уни 8 йил муддатга озодликдан маҳрум этиш тўғрисида ҳукм чиқарди.

Тўғри, бир қарашда, жиноятга қўл урган шахс қонунда белгиланган тартибда ўзига тегишли жазони олди. Лекин шу ўринда савол туғилади: Хўш, ана шу муҳдиш жиноят содир этилмаслиги мумкинми? Албатта, мумкин эди. Қачонки, уларнинг ижтимоий аҳволи, нима билан машғуллиги ва кенг жамоатчилик, маҳалла-қўй, яқинларининг уларга бўлган муносабати тўғри шакллантирилганда, бир инсон бугун ҳам ҳамма қатори яшаб юрган, иккинчиси эса озодликда, ўз оиласи бағрида яшаётган бўларди. Минг афсус, энди кеч, лекин бундай фожеалар бошқаларни огоҳликка ундаши керак. Ёхуд спиртли ичимликлар ортдан келиб чиқаётган низолар, шунга ўхшаш жиноий хатти-ҳаракатлар-чи? Арзимаган кўнгилхушлик, улфатчилик ёки бўлмаса ўзини бошқара олмаслик оқибатида қанчалар одамлар жабр кўраётгани-чи?

Ҳамиджон РАҲМАТУЛЛАЕВ,
Тошкент шаҳар Бектемир тумани прокурори ёрдамчиси.

САВОЛ-ЖАВОБ

Қарорингизни ўзгартиришга ҳақлисиз

Мен дунёдан ўтгач, болаларим орасида низо чиқмасин деб васиятнома ёздириб қўйгандим. Аммо кейинги пайтларда баъзи масалаларда муаммолар туғилляпти. Шу боис васиятномаминг айрим бандларини ўзгартиришим мумкинми?

Ш. Шомуродов,
Тошкент шахри.

— Амалдаги қонунчилигимизга кўра, васият қилувчи исталган вақтда ўз васиятномасини тўлалигича ёхуд ундаги айрим фармойишларни янги васият тузиш орқали бекор қилишга, ўзгартиришга ёки тўлдиришга ҳақли. Васиятнома васият қилувчи томонидан ёки васият қилувчининг ёзма сўровига биноан, нотариус ёхуд бошқа мансабдор шахслар томонидан барча нусхаларини йўқотиш йўли билан бекор қилиниши мумкин. Агар васият қилувчи томонидан кейинги васият бекор қилинган ёки ўзгартирилган бўлса, янги васият тузиш орқали тўлалигича ёки қисман бекор қилинган олдинги васият қаёки тикланмайди. Шунинг ҳам унутмаслик керакки, тегишли шаклда тузилмаган васият ҳақиқий ҳисобланмайди.

Саволга Учтепа тумани 5-сонли давлат нотариал идораси нотариуси Адиба ҲИДОЯТОВА
жавоб берди.

Тошкент Ахборот технологиялари университети томонидан Фазлиддин Жиянов номига берилган талабалик рейтинг дафтарчаси йўқолганлиги сабабли **БЕКОР ҚИЛИНАДИ.**

Тошкент Ахборот технологиялари университети томонидан Абдумажид Жўраев номига берилган талабалик гувоҳномаси йўқолганлиги сабабли **БЕКОР ҚИЛИНАДИ.**

"Кўшнимизнинг қизи Гулнора ни яхши кўрадим. Онаси ҳам болалигимдаёқ "Сени ўзим куёв қиламан", деб ҳазил арашар эркаларди. Онам раҳматлининг дугонаси бўлгани учун мендан меҳрини аямасди. Угай онам Гулнорани келин қилмайман деб оёқ тираб олди. Отам бўлса "Болам, жиддий ўйлаб кўр, онаннинг айтганига ўйлансанг кам бўлмайсан" деди. Хуллас, онамнинг қариндоши Озодага уйландим. Лекин энг ёмони, ўз уйимда бегонадай эдим. Эрта тондан кечгача бозорда савдо қилардим. Савдон юришиб, кўпроқ фойда қилган куним онам қовоқ-тумшук қилмасди. Бошқа кунлари эса жағи тинмай, қарғаб чарчамасди. Қовун қовунни кўриб ранг олади деганларидек, хотиним ҳам қайнонасида улгу олиб, мени ўз йўригига солмоқчи бўларди. Отам "Рўзгоринг алоҳида бўлса, балки кулогинг тинчир" деб чорбоғимиз этагидан уй қуриб берди. Дастлаб тузукроқ яшай бошладик. Қизим ой қуни етмай туғилди, қазо қилган, яна оилам тинчи бузилди. Хотиним яна қайнонасининг измига тушиб қолди. Йўқ жойдан жанжал чиқарди. Уй-рўзгор юмушларини ҳам ташлаб қўйди. Бозордан қайтгач, ишонинг, эркак ҳолимга қарамай, кир ювардим, қўлимдан келганча ўзим учун овқат пиширардим. Отам қазо қилгач, мени келин-қайнона умуман назар-писанд қилмай қўйишди. Охири бўлмади, Озода билан яшаб кетишимга кўзим етмади ва қонуний ажрашдим. **Ёшим 43 да.** Маълумотим ўрта. Ёшимга мос, уйим-жойим дейдиган, меҳри-

бон, қадримга етадиган аёл учраса уйланоқчиман.

ДИЛМУРОД,
Тошкент вилояти".

"Қизим Нафиса бир хонадонни гуллаётган даражада саранжом-саришта. Акаси хотинидан ажрашгач, кутилмаганда қудаларимизнинг гийбати сабаб бахти ярим бўлди. Улар таниган-билганларга "Бу қиз келиноийсига кун бермаган, бетга чопар, бир юмушни эпполмайди қиз экан", деб роса ёмонлашибди. Нафиса у пайтда институтда ўқирди. Аслида эса ўғлим билан келимин чиқишолмади. Ушанда қизимни сўраган совчилар бир келарди, неганди кейин қайтиб кўринмасди. Нафиса ҳам бундай гап-сўзларга парво қилмай, ўз ишига берилиб кетди. Вақт эса қараб турмас экан. У тенгилар бола-чақали бўлиб, бир оиланинг бегойи ми бўлишди. Гоҳида ўйлаб қоламан: ўша вақтда аввал қизимни узатгач, ўғлимни уйлантирсам бўларкан деб. Яқинда ишхонасида бир опажони ўзининг яқин қариндоши билан таништироқчи бўлибди. Пешонасига битилгани шу-да, дегандим. Йигит ҳам маъқул бўлганди. Лекин бир кун ўтгач, акаси норози бўлиб, "Сурхондарёга сингланми узатмайман, Тошкентдан уй сотиб олса майли", деб сўзида туриб олди. Отаси икки-

миз ёлғиз ўғлимизнинг раъйига қарши боролмадик. Нафисанинг **ёши 33 да.** Маълумоти олий. Хушмуомала, оқила қиз. Ёшига мос, тошкентлик, зарарли одатлардан холи, иймонли эркак учраса, узатиш ниятидаман.

САБОҲАТ хола,
Тошкент шахри".

"Ўғлим Нурбекка отаси "Ўзим ўкиёлмадим, шу болам орзу ниятларимни рўёбга чиқарсин", деб шаҳарга тушди дегунча, китоб кўриб қайтарди. Маошидан ҳам ҳар ойда узлуксиз адабиётлар учун пул ажратарди. Нурбек мактабда фақат аёло баҳога ўқиди. Олий ўқув юртида эса курсдоши Лайлини яхши кўриб қолди. Бўлғуси қудаларимиз ниҳоятда бадавлат экан. "Биз уларга тенг келолмаймиз, эртага сен уялиб қолмагин", деб ўғлимизга насиҳат қилди. Уларни жуда камтарин, зиёли оила деб туриб олди. Унда ўзинг биласан, дедик. Нуридийдамизнинг тўйига атаб йиққан-терганларимиз уларникининг олдида урвоқ ҳам бўлмади. Тўйга келганлар ҳайратда қолишди. Ёшлар дастлаб бинойидек яшашди. Тўй саёхатига бориб келишди. Қўлини совуқ сувга уришни ҳам хоҳламайдиган тантиқ келинимиз кўп ўтмай бизга ҳам буйруқ берадиган одат чиқарди. Ўғлимизнинг эса дарди ичида, нима қилишни билмай юрди. Охири, адашга-

нини англаб етгач, қонуний ажрашди. Ўғлимнинг **ёши 33 да.** Маълумоти олий. 30 ёшгача бўлган, чиройли, оқила, пазанда, инсоний фазилатларни қадрлайдиган қиз бўлса, келин қилиш ниятидаман.

ХУРМАТОЙ хола,
Навоий вилояти".

"Тиловберган билан институтда бирга ўқиб, севишиб турмуш қургандик. Унинг юраги хаста эканлигини билмагандим. Ота-онаси уни ниҳоятда авайларди. Кетма-кет қизларимиз туғилди. Қайнотам бевақт қазо қилгач, Тиловберган ўзига, соғлигига эътибор бермай қўйди. Жўжабирдай жон эдик. Мен ҳам ёшига етмаган кичкина қизимни қайнонамга қолдириб, мактабда ишимни давом эттирдим. Шу йили қиш қаттиқ келиб, Тиловберган гриппга чалиниб, касалхонада узоқ ётиб даволанди. Лекин жиддий шамоллагани туфайли юраги дош беролмади, баҳорнинг биринчи кунида дунёдан ўтди. Икки қизим билан ёлғиз қолдим. Орадан

беш йил ўтгач, қизларим билан акамнига қайтиб келдим. Лекин "Уйдан чиққан қиз, чиғирикдан ташқари" деганлари рост экан, турли хил таъна-дашномларга чидалмадим. Бунинг устига катта қизимнинг оёғи синиб қолгач, акамникида яна камситишлар бошланди. Ноилоҳ қолганимиз учун тагин қайнонамникига қайтиб келдик. Йиллар оқар сув экан. Қизларим ўзларини эплайдиган бўлгач, қайнонам "Жон қизим, 26 ёшингизда бева қолдингиз, қизларингизни эгаларига топширсангиз ёлғиз қолиб кетманг. Менинг ҳам вақти қазом етганда ортимга қараб, кўзим очиқ кетмасин, ёлғизлик ёмон, қайта турмуш қуриг" деди. Қайнонамнинг маслаҳати билан "Оила ва жамият" газетасига хат ёздим. Қорақалпоғистонлик, хотини вафот этган, учта ўғли бор Ҳасан ақанинг телефон рақамини беришди. У киши билан учрашдик, уйдагиларимга ҳам маъқул бўлди. Ниҳоят, турмуш қурдик. Ҳозир жуда бахтли яшаймиз. Қайнонам ҳам қизларим билан бизникига тез-тез меҳмонга келиб туради. Сизлардан бир умр миннатдорман.

ҲАЙИТГУЛ,
Қорақалпоғистон Республикаси".

ТАҲРИРИЯТДАН:

"Бахтли бўлинг" рукнига хат йўллаётган ёки бевоисита мурожаат қилаётган фуқаролар паспорт нусхаси ва яшаш жойидан (маҳалла қўмитасидан) маълумотнома тақдим этишлари шарт. Шунингдек, ажрашганлар бўлса, суд қарорининг нусхасини топширишлари талаб этилади.

МУРОЖААТ УЧУН ТЕЛЕФОН: 234-25-46

ОЙНА

Либос — ўзимизга мосми?

Хар қандай байрам ёки сайилнинг келишини ҳаммамиз интиқ кутамиз. Мустақиллик куни, Янги йил, 8 март дейсизми, ёки Наврўз — Йилбошим, хуллас, бундай қутлуғ саналарнинг ўзига хос ўрни ва таровати бор. Уларни хар биримиз ўз ақл-тафаккуримиз ҳамда савиямиз даражасида қабул қилган ҳолда нишонлаймиз. Бу ниҳоятда мақбул иш. Лекин...

Баъзан гувоҳ бўламиз: қайсидир дугонамиз, қариндош-уруғимиз ёки ўқитувчимизнинг туғилган куни, тўй-томошасига алоҳида тайёргарлик кўрган ҳолда борамиз. Яъни, бирон арирли совға-саломни, тўёнами олиш учун қанчалаб вақтимизни сарфлаймиз. Албатта, бунга ҳали кийиниш, пардоз-андозларни қўшмаяпмиз. Ана энди шуларга кетган вақтимиз ва сарф-харажатимизни ҳам бир ҳисоблаб кўрайлик. Табиийки, хар қандай одамни шошириб қўядиган ҳолатга дуч келасиз.

Шу ўринда ҳақли бир савол туғилади: биз учун кадрли ва азиз бўлган хар қандай байрам ва бошқа қутлуғ саналар муносабати билан нишонланадиган тадбирларга ҳам худди ана шундай ҳаяжон ва тантана билан бораяпмизми? Бунга мисол тариқасида ҳаётий бир мулоҳазани айтсам: Бир ҳафтаки, ўлка-

мизда Наврўзи олам нафаси кезаётир. Ва табиийки, бундай фарахбахш лаҳзаларда хар ким ўзига муносиб либосларни кийгиси келади. Куни кеча пойтахтимизнинг бог ва хиёбонларида ўтказилган сайллар баҳонасида юртдошларимизнинг кийинишларини бир кўр кузатдим. Ёши кексароқ отахон ва онахонлар ва ўрта ёш (30 дан 50 гача)-

даги эркак ҳамда хотин-қизларнинг ўзларига ярашиб турган ва Баҳор фаслига мос ҳолда тикилган кийимлари кўзни қувнатади. Афсуски, улар орасида айрим ёш йигит-қизлар (15 дан 20 гача)имизнинг бўлиб хатто номларини ҳам билмайдиган энг сўнги "мода"ларда кийинганини кўриб, кўнглимиз андак хижил бўлди. Нега десангиз, улар орасида очик-сочик либосдан тортиб, со-

ларини алламбало қилиб кузаб чиққанларию, ҳатто қулоқ-бурунларига гала-тирига-зирақ, бугунги замонвий тил билан айтганда, пирсинггача тақиб олганларини қандай изоҳлашни билмайсан киши.

Тўғри, мамлакатимизнинг барча ҳудудларида энг қадимий байрамимиз бўлмиш Йилбоши муносабати билан уюштирилган деярли барча сайл-томошаларга ўзбеклар билан бирга, бошқа миллат ва элатлар вакилларининг ҳам ўз миллий либосларида ташриф буюрганини ва айниқса, майдонлар, боглардаги турли хил тилларда янграётган куй-қўшиқлар, ўйин-томошаларни кўриб, Наврўзи оламнинг умумхалқ байрами эканлигига яна бир бор амин бўласиз.

Шу маънода кийиниш маданияти, қандай либосда юриш хар бир инсоннинг шахсий иши эканлигини ҳам инкор этмоқчи эмасмиз. Лекин бу дегани жамиятдан, жамоатчиликдан айри ҳолда, ўз билганича яшаш керак, дегани эмас-ку! Шундай экан, қандай байрам ёки тўй-томошалар бўлишидан қатъи назар, ўзигимизга хос ва миллий анъаналаримизга мос либосларда борсак, айна мударо бўларди.

Нилуфар УСМОНОВА,
Тошкент банк коллежи ўқитувчиси.

СЎРАГАН ЭДИНГИЗ

Алимент қандай тўланади?

Савол: алимент тўлаш тўғрисидаги келишувни нотариал тасдиқлаш тартиби ҳақида кенгроқ маълумот берсангиз?

К. МЎМИНОВ,
Навоий вилояти.

Жавоб: — Алимент тўлаш тўғрисидаги келишув (миқдори, шартлари ва тўлаш тартиби) тўлаши шарт бўлган шахс билан алимент олувчи ўртасида тузилади. Агар алимент олувчи муомалага лаёқатсиз бўлса, келишув унинг қонуний вакили билан тузилади.

Алимент тўлаш тўғрисидаги келишув ёзма шаклда тузилиб, нотариал тартибда тасдиқланиши лозим. Нотариал тартибда тасдиқланган келишув ижро варақаси кучига эга бўлади. Бундай келишув тарафларнинг ўзаро розилиги билан исталган вақтда ўзгартирилиши ёки бекор қилиниши мумкин. Келишув қандай тузилган бўлса, уни ўзгартириш ёки бекор қилиш ҳам ўша шаклда амалга оширилади. Бир тарафлама ўзгартирилишига ёки рад қилинишига йўл қўйилмайди. **Алимент тўлаш тўғрисидаги келишувга биноан тўланадиган алиментларнинг миқдорини тарафлар шу келишув асосида белгилайдилар. Вояга етмаган бир бола учун тўртдан бир қисми, икки бола учун учдан бир қисми, уч ва ундан ортиқ бола учун иш ҳақи ёки бошқа даромадидан ярмиси ундирилади. Келишувга биноан тўланадиган алимент миқдори ҳам шу миқдордан кам бўлмаслиги керак. Алимент тўлаш усуллари ва тартиби шу келишув асосида белгиланади.** Алиментлар: алимент тўлаши шарт бўлган шахсининг иш ҳақи ёки бошқа даромадига нисбатан улушларда: вақти-вақтида пул билан тўланадиган қатъий сумада: бир йўла тўланадиган қатъий сумада: мол-мулк билан бошқа усулларда тўланиши мумкин.

Саволга Тошкент шаҳри Шайхонтоҳур тумани 7-сонли давлат нотариал идораси нотариуси Мавлула МАНСУРОВА жавоб берди.

СОЛИҚ ФАОЛИЯТИ

Қонун талаби қатъий!

Солиқ кодексининг 187-моддасига асосан солиқ агентлари солиқ даври тугагандан сўнг 30 кун ичида давлат солиқ хизмати идораларига даромадлар олган жисмоний шахслар тўғрисида (асосий иш жойи бўйича даромад олган жисмоний шахслар бундан мустасно) белгиланадиган шаклда маълумотнома тақдим этиши шарт.

Жисмоний шахслар асосий бўлмаган иш жойидан (мулкий даромад, икки ёки ундан ортиқ манбалардан, шунингдек, республика ҳудудидан ташқаридаги манбалардан) олган йиллик даромадлари бўйича декларацияни доимий яшаш жойидаги давлат солиқ идорасига жорий йилнинг 1 апрелидан кечиктирмай тақдим этишлари лозим. Бунда ўзингиз билан паспорт ва асосий иш жойингиздан 20 10 йил учун олинган ойлик маош ва ушланган солиқ ҳақида маълумотнома, агар 20 10 йил мобайнида ишламаган бўлсангиз, меҳнат дафтраси ёки маҳалла кўмитасидан маълумотнома олиб келишингиз шарт.

Мол-мулкни ижарага бершдан даромад олаётган жисмоний шахслар эса дастлабки декларацияни бундай даромадлар юзига келган кундан эътиборан бир ой ўтган, беш кунлик муддатда, якуний декларацияни ўтган солиқ давридан кейинги йилнинг 15 январига қадар топширади.

Аббосхон РАҲИМОВ,
Тошкент шаҳар Чилонзор туман ДСИ шуъба бошлиғи.

Камерал назорат зарур

Ўзбекистон Республикаси Солиқ кодексининг 70-моддасида солиқ назорати турларидан бири бўлган камерал назоратининг ҳуқуқий асослари белгилаб берилган. Камерал назорат туман ДСИга топширилган молиявий ҳисоботлар бўйича ўтказилади. Солиқ кодексининг 84-моддасига асосан ташқи маълумотлардан фойдаланиш мумкин. Назорат жараёнида хатоликлар аниқлангудек бўлса, солиқ тўловчи ҳеч қандай молиявий ёки маъмурий жазога тортилмайди. Аксинча, камчиликларни тузатиш учун талабнома юборилади ва 10 кун муддат берилади. Шу муддат ичида солиқ тўловчи ҳисоботлардаги хатоликларни тузатиши ёки тушунтиришларини солиқ идорасига тақдим этиши лозим.

Масалан, Олмазор туман ДСИда жорий йилнинг ўтган икки ойи давомида 2006 та корхона режа бўйича таҳлил қилинганда қўшимча ҳисобланган сумма 313530.0 минг сўмни ташкил этди. Барча корхоналар камерал назоратдан ўтказилганлардан 9.7 фоизда хато ва камчиликлар борлиги аниқланди. 195 корхонадан 421177.0 минг сўм қўшимча ҳисобланиб, шундан иккита корхона 102000.0 минг сўм бўйича тушунтириш берган, 193 та корхона эса 319300.0 минг сўмга қайта ҳисобот топшириб, 319530.0 минг сўм давлат бюджетига ундирилди. Қолган 13604.0 минг сўм февраль ойда охириги ўтказилган камерал назорат натижасида ҳосил бўлган.

Бу каби оддий арифметик хатоликлар солиқ солиш базасини нотўғри кўрсатиш ҳолатларининг олдини олиш, камерал назорат моҳиятини тушунтириш мақсадида жойларда ўқув-семинарлар ташкил этилмоқда.

Олим САПАРОВ,
Тошкент шаҳар Олмазор туман ДСИ
"камерал назорат" бўлими бошлиғи ўринбосари.

СПОРТ СПОРТ СПОРТ

Шахмат байрами давом этмоқда

Тошкентда халқаро гроссмейстерлар — ҳиндистонлик Вишванатан Ананд ва ҳамюртимиш Рустам Қосимжонов иштирокида шахмат баҳси бўлиб ўтди. Ўзбекистон шахмат федерацияси ва «Ўзбекистон маданияти ва санъати форуми» жамғармаси билан ҳамкорликда ташкил этилган ушбу тадбир катта шахмат байрамини тўхфта этди. Матч-рапид тизими бўйича 25 дақиқадан иборат 4 партия ўйналди. Мазкур ўйинларда хар бир юриш учун 10 сониядан вақт қўшиб берилди.

Курьгага кўра, биринчи партияда қора доналарда ўйнаш Рустам Қосимжоновга нисиб этди. Бу ўйинда дуранг қайд этилди. Иккинчи партиани оқ доналарда бошлаган ҳамюртимиш сифат жиҳатдан устунликка эри-

шаётганди. Лекин тажрибали бўлган ҳиндистонлик шахматчи иккинчи партиани ўз ҳисобига оғдириб, ғалабани қўлга киритди. Худди шундай натижа учинчи партияда ҳам қайд этилди.

Тўртинчи партия бироз кечикиб бошланди. Икки томон ҳам баҳсга эҳтиёткорлик билан киришишди. Якунда тажрибали Ананд тўртинчи партиани ҳам ғалаба билан якунлади. Умумий ҳисоб Ананд фойдасига — 0,5:3,5 бўлди.

Бундан ташқари, Юнусободдаги спорт мажмуасида амалдаги жаҳон чемпиони Вишванатан Ананд иштирокида намойишли чиқиш ўйинлари бўлиб ўтган бўлса, кеча Ўзбекистон шахмат федерацияси биносидан Рустам Қосимжонов иштирокида ёш шахматчилар билан кўрғасмалик учрашув ўтказилди.

Турнир якунланди

Наманганда теннис бўйича хотин-қизлар ўртасида Халқаро теннис федерацияси (ИТФ) мусобақалари тақвимига киририлган халқаро турнир якунланди.

Мусобақада дуненинг ўндан зиёд мамлакатидан моҳир теннисчилар голиблик учун куч синашди. Турнирнинг жуфтлик беллашувларида бош соврин ўзбекистонлик теннисчилар — Нигина Абдураимова ҳамда Албина Хабибулина дуэтига нисиб этди. Истеъдодли теннисчиларимиз турнир давомида Украина, АҚШ, Хорватия ва россиялик теннисчиларни мағлубиятга учратиб, финалга чиқди.

Хал қилувчи беллашувда юртдошларимиз иккинчи рақамда сараланган дуэт — россиялик Екатерина Бичкова ва Марина Шамайко билан куч синашди. Учрашувда 4:6, 7:6, 10:8 ҳисобида зафар қучган теннисчиларимиз жуфтлиги мусобақа голиби бўлди.

Яқалликлар ўртасидаги финал беллашувида хорватиялик Ясмина Тижич биринчи рақамда сараланган россиялик Екатерина Бичковани 7:6, 2:6, 7:6 ҳисобида мағлубиятга учратиб, бош совринни қўлга киритди.

Интернет манбалари асосида Илхом ЖУМАНОВ тайёрлади.

Муассислар: Ўзбекистон Хотин-қизлар қўмитаси, «Болалар ва оилаларни қўллаб-қувватлаш» ассоциацияси (Болалар жамғармаси) ва «Соғлом авлод учун» халқаро жамғармаси

Тахририятга келган қўлезмалар муаллифларга қайтарилмайди. Реклама материаллари учун тахририят жавобгар эмас.

«Шарк» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси басмаҳонасида чоп этилди. Тошкент, Буюк Турон кўчаси, 41-уй. Босишга топшириш вақти — 15:00. Босишга топширилди — 15:00.

E-mail: oilavajamiyat@sarkor.uz

Бош муҳаррир: Норқобил ЖАЛИЛОВ

Қабулхона: (тел/факс) 233-28-20

Мухбирлар: 233-04-50

Котибият: 237-21-82

«Оила» бўлими: 234-25-46

Web-site: oilavajamiyat.uz

МАНЗИЛИМИЗ:

Тошкент — 700000

Амир Темура кўчаси,

1-тор кўча, 2-уй

Мўлжал: Ойла

бозори ёнида

ОБУНА ИНДЕКСИ — 176

Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлигида 0169-рақам билан 11.01.07да рўйхатга олинган. Буюртма Г — 332. Формати А-3, ҳажми 2 табоқ, Адади — 11718. Навбатчи муҳаррир — Фаррух ЖАББОРОВ. Саҳифаловчи — Оқил РАҲМОНОВ. Мусахҳихлар — Саидгани САЙДАЛИМОВ, Мафтуна МИНГБОЕВА

ISSN 2010-7609

1 2 3 5